

אבות תקנום

תמצית סוגיות ה"דף היומי"

מתוך "דרך ישרה" מסכת נדה

דפים י - יז, פרשת לך לך תשי"ב

דרך ישרה תמצית הדף

דף י

תינוקת. *מעוברת ומניקה.

1. דיני תינוקות שלא הגיע זמנה לראות 1. ראתה בפעם השלישית מטמאת למפרע ככל הנשים בין אם ראתה לאחר עונה או לאחר ג' עונות, ואם הגיע זמנה לראות מטמאת מהפעם השניה. 2. ראתה פעם אחת ועברו עליה שלש עונות ואח"כ ראתה כל עונה מטמאת בשלישית, ואם ראתה אחרי שעברו פעמים ג' עונות מטמאת בשניה, ואתיא כר"א שלאחר ג' עונות דיה שעתה ובוסתות סבר כרבי דתרי זימני הוי חזקה. 3. כתם שבין ראייתה הראשונה לשניה טהור, ושבין שניה לשלישית לחזקה טמא כדין ראייתה שבתולה דמיה טהורין כיון ששירפה מצוי, ולרבי יוחנן טהור כיון שלא הוחזקה בדם, וכן רוקה ומדרסה בשוק טהור. 4. מדלפת וכן שופעת כל שבעה הויא כראיה אחת. 5. בנות ישראל עד שלא הגיעו לפירקן הוו בחזקת טהרה, ומשהגיעו לפירקן הן בחזקת טומאה, ונשים בודקות אותן ע"י סיכת שמן מבפנים.

1. לענין הפסקת ג' עונות ימי עיבורה מצטרפין לימי מניקותה כגון מניקה שהתעברה, וימי הנקה מצטרפין לימי עיבור בלידה יבשתא או דם לידה לחוד. 2. מהראיה השניה, לר"מ דיין שעתן ולרבנן מטמאות למפרע.

דף יא

סת הקפיצות. *א"צ לבדוק. *הבדיקה לעסוקה בטהרות.

1. וסת הקפיצות 1. לל"ק קפצה וראה קבעה וסת לימים ולקפיצות, כגון שקפצה וראתה פעמיים ביום א' וקפצה בשבת וראתה ביום א', קמ"ל שראתה בגלל הקפיצה של אתמול והגעת היום. 2. קפצה וראתה ג' פעמים קבעה וסת לימים ולא לקפיצות, כגון שראתה בשלישית ביום ללא שקפצה דאיגלאי מלתא שראתה מחמת היום. הנשים שאינן צריכות לבדוק 1. בתוך ימי נדתה, לר"ל דאינה קובעת וסת בימי נדותה, ואף רבי יוחנן לא קאמר כאשר רואה ממעין פתוח. 2. היושבת על דם טוהר, לל"ק זהו המבקשת לישב על דם טוהר וזהו כמ"ד מעין אחד והתורה טמאתו וטהרתו, ולל"ב קתני יושבת וקמ"ל שלא קובעת וסת ללוי ממעין טהור למעין טמא ולרב מימי טהרה לימי טומאה. 3. בתולה שדמיה טהורין, אם שמשה א"צ בדיקה דאמרינן שמש עכרן, ואם לא שמשה צריכה בדיקה, ואם ראתה או נשתנו מראה דמים שלה טמאה.

זמני הבדיקה למי שעסוקה בטהרות 1. שחרית ובין השמשות, ומינה שמעינן שלבעלה אי"צ בדיקה. 2. בשעה שעוברת לשמש צריכה לבדוק אפילו יש לה וסת מתוך שצריכה בדיקה לטהרות, והצנועות בכל תשמיש בודקות בעד אחר. ולבעלה אפילו אין לה וסת אי"צ לבדוק אם הניחה בחזקת טהורה, ואמרינן דאין לה לבדוק לבעלה ולחייבו אשם תלוי דאי"כ לבו נוקפו ופורש. 3. כהנות בשעה שבאות לאכול בתרומה, ולר"י אף לאחר שסיימו לאכול.

דף יב

אין ויש וסת ותשמיש.

השוואת דיני אשה שיש לה וסת ושאין לה וסת 1. אין לה וסת אף ישנה אסורה לשמש עד שתבדוק, ואם יש לה וסת רק ערה צריכה בדיקה, וה"מ לטהרות אבל לבעלה אי"צ בדיקה כלל. 2. חמרינן ופועלים נשיהם בחזקת טהרה בין ערות ובין ישנות ואם הניח בחזקת טומאה אסורה עד שתאמר לו טהורה אני, ואיירי שיש לה וסת וכיון שתבעה אין לך בדיקה גדולה מזו, ולהלכה אי"צ בדיקה כדי שלא תתגנה בפניו. 3. תשמיש באשה שאין לה וסת 1. לר"מ אסורה לשמש שמא תראה, ואין לה כתובה כיון שלא ראויה לביאה, ולא פירות מזונות ובלאות דתנאי כתובה ככתובה, ויוציא ולא יחזיר עולמית אף אם נתקנה כדי שלא יבא לבטל את הגירושין לאחר שנישאת. 2. לר"ח בן אנטונינוס משמשת בעדים הם עוותה והם תקונה, וכן הלכה. 3. לאבא חנן אוי לבעלה, לר"מ שצריך לפרוע את כתובתה ולרחבי"א כיון שעלולה לראות.

הדרן עלך פרק קמא דנדה!

פרק שני - כל היד

דף יג

הודק. *הוז"ל ומשחקין. *ביעתותא. *תקצץ. *תקנה ובכהן. *רוכבים. *פרקדן.

הבודק הי"ז משובח 1. אשה דאינה בת הרגשה. 2. אנשים בזוב. 3. שי"ז בצרור. 4. במטלית עבה. הוז"ל 1. למנוע הוצאת זרע לבטלה מוטב שיוציא לעז על בניו, ותבקע כריסו. 2. הוז"ל כשופך דמים, וכעובד ע"ז. 3. חומר קשוי לדעת, יהא בנדוי. 4. מהרהר לא נכנס במחיצת הקב"ה. משחקין בתינוקות 1. להו"א משכב זכור, ודחי דסקילה. 2. דרך אברים, ודחי דמבול. 3. למסקנא נישואי קטנות. ביעתותא דרב יהודה 1. לילה וגג. 2. רביה. 3. שכינה בביכ"י. 4. אימת מריה. אופני היתר: 5. נשוי. 6. מסייע בביצים. 7. מעטרה ולמטה. בעי אי תקצץ דינא או לטותא 1. ר"ט דתקצץ על טבורו ש"מ דינא, ודחי אמאי על טיבורו. 2. ר"ט קאי על קוץ בכריסו, ונדחה. תקנה ע"י פקחין 1. חרשת שלא שומעת ולא מדברת. 2. סומא, אינה משנה. 3. שוטה. 4. מי שנטרפה דעתה מחמת חולי. כהן שוטה 1. לחכמים טהור עד שיטן. 2. לראב"צ עושין כיס של עור. 3. לר"י עושין כיס מנחשת. רוכבים 1. גמלים רשעים דמתחממים. 2. ספנים צדיקים דיראים. 3. חמרים, צדיקים באוכף ויושב כאשה, ורשעים במרדעת ובפיסוק. פרקדן 1. ריב"ל לייט מי שאינו מוטה. 2. מוטה מותר, אבל ק"ש אסור. 3. לבעל בשר אף ק"ש שרי.

דף יד

המציאה. *אותו מקום. *העד. *תושיט ידה.

זמן המציאה 1. על עד שלו טמאין וחיבים בקרבן. 2. על עד שלה אותיום בקינוח טמאין וחיבין בקרבן. 3. לאחר זמן בכדי שתדך ותדיח, טמאין מספק ופטורין מקרבן, ולברייתא חיבים באשם תלוי, דא"צ חתיכה מבי חתיכות. 4. אח"כ מטמאה טהרות למפרע מעת לעת, ואת בועלה לר"ע מטמאה ולת"ק לא. 5. בכתם פליגי אי מטמאה את בועלה, לרב למפרע וכו"מ, ולשמואל מכאן ולהבא וכו"מ.

ניחוש למאכולת, אותו מקום 1. בדוק. 2. דחוק, ונפ"מ במאכולת מעוכה. העד 1. עד בדוק וטחתה בירכה טמאה נדה, וי"א דרק חוששת. 2. עד שאינו בדוק והניחה בקופסא, לרבי נדה כר"מ בעושה צרכיה ומשום חזקה, לר"ח בזקנותו כתם וטמאה רק מספק, ולר"י יוסי טהור לשיטתו דלא מחזקינן.

שיעור שתושיט ידה 1. במשנה שתדך מן המטה וברייתא שתושיט ידה תחת הכר, לר"ח אחר דאחר, ולרב אשי תרוייהו חד שיעורא. 2. ממח' שתדיח פניה דטמאה לחכמים משום מגע נדה ולר"ע כבועל נדה ולר"י טהור לגמרי, ומדמטהרי רבנן ש"מ כר"ח.

דף טו

באין מהדרך. *חזקת טהרה. *ספק מוציא מידי ודאי. *וסתות דאוריתא.

באין מן הדרך 1. לר"ל במצאה תוך ל' לראייתה. 2. לר"ה להו"א באין לה וסת. 3. לר"ה למסקנא ביש לה וסת ולא הגיע, דס"ל וסתות דאוריתא. 4. לרבב"ח אף בהגיע וסתה מותרת, דוסתות דרבנן. 5. בעברו ימי וסתה ויכלה לטבול, ובזקינה.

חזקת טהרה מותרת 1. לר"ה דוקא בוסת לימים ולקפיצות, דאימור לא קפצה דוסתות. 2. לרבב"ח אף בוסת ליומי לחודא, דוסתות דרבנן.

אין ספק מוציא מידי ודאי 1. בקטנה אסור לבא עליה אף בעבר וסתה עד שידע שטבלה, ובזקינה שרי. 2. חבר שמת והניח פירות הם בחזקת מתוקנין, הוי ודאי וודאי שחזקה על חבר, או ספק וספק דשמא הכניס במוץ. 3. כהן שהציץ לבור טהור, הוי ודאי וודאי דחולדה וברדלס מצוין, או דספק שמא רוח.

וסתות דאוריתא או דרבנן 1. הגיע שעת וסתה ולא בדקה ולבסוף ראתה חוששת לוסתה, ש"מ לל"ק דר"נ דאוריתא, ולל"ב דרבנן דלא ראתה טהורה. 2. בדקה לאחר שער וסתה ומצאה טהורה, לרב טהורה ולשמואל טמאה. פליגי בוסתות, או לכו"ע דאורייתא והחילוק בלא בדקה כשיעור וסת. 3. לר"א טמאה נדה ולר"י יהושע תבדק. 4. לר"מ דאורייתא דרק אם היתה במחבא טהורה מפני החרדה, ולחכמים הוי דרבנן. 5. רואה דם מחמת מכה לרשב"ג תולה בזה אף בימי נדתה, ולרבי חוששת לוסתה. ופליגי להו"א בוסתות, ולמסקנא במקור מקומו טמא.

דף טז

תשמיש כמה פעמים. *הבדיקות. *תשמיש ביום. *שנאוי.

משמש כמה פעמים בלילה 1. לב"ש צריך שתי עדים על כל תשמיש, והקשו שמא הרוק נימוח בפה, ותירצו דאינו דומה פעם אחת לפעמים. 2. לב"ה דיה בשני עדים כל הלילה, ולב"ש שמא תראה טיפת דם כחרדל ותחפנה ש"ז.

דיני הבדיקות 1. לטהרות, אבל לבעלה מותרת, וי"א דה"ה לבעלה דלא יבעול וישנה. 2. כשהניחה בחזקת טהורה, אבל היתה בחזקת טמאה נשארת בחזקתה עד שתאמר טהורה אני. 3. בדקה בעד ואבד אסורה לשמש עד שתבדוק, כיון שאין מוכיחה קיים.

תשה"מ ביום אסור 1. הלילה אמר הורה גבר, לילה ניתן להריון, ולאידך זהו שם המלאך הממונה. 2. בוזה דרכיו ימות, ולר"י אתי למגנה עצמו.

מי שנאווי לפי בן סירא 1. שר בבתי משתאות הנרגן או נרגז. 2. מושיב שבת במרומי קרת. 3. האוחז באמה ומשתין. 4. נכנס לבית חבירו פתאום וכן לביתו. 5. רשב"י מוסיף משתין ערום לפני מטתו. 6. משמש בפני כל חי, והינו עבדיו ולא בע"ח.

דף יז

זמו בראשו. *תשה"מ ביום ומונבו. *המקומות לול ופרוזדור.

הדברים שהעושה אותן דמו בראשו 1. האוכל שום בצל וביצה קלופים שעבר עליהם הלילה, אף שחתום משום רוח רעה, וליכא בשייר קליפתן או עיקרן. 2. שותה משקין מזוגין שעבר עליהם הלילה, ולנו בכלי מתכות. 3. לן בבית הקברות שתשרה עליו רוח טומאה דמסכני. 4. זורק צפרניו לרה"ר משום מעוברת, ודוקא שנטל במספרים, ידיו ורגליו, ולא גזז אחריהם, ולמסקנא הכל מסוכן. 5. מקיז דם ומשמש מטתו, דבאחד מהם בניו ויתקין ובשניהם הקיזו בעלי ראתן, ואם טעם אח"כ מעט שרי.

השמועות בתשה"מ ביום 1. האיסור משום ואהבת לרעך כמוך. 2. האופן שמותר, בית אפל או ת"ח המאפיל בטליתו. 3. או תשמש לאור הנר, אמרינן דקאי על הבדיקה, וכן הוי מגונה בבדיקה. 4. בית מונבו שהזכירו לשבת, שבדקו העדים ביום.

שבח בית מונבו 1. עשו ביום, בדיקת מטותיהם. או תשה"מ משום אונס שינה. 2. בדקו בצמר נקי ורך. 3. נהגו טומאה וטהרה בשלגין.

מקומות הדמים 1. החדר מבפנים וטמא. 2. הפרוזדור מבחוץ וספיקו טמא. 3. העליה ע"ג שתיהם וטהור. 4. לול פתוח מהעליה לפרוזדור, ודינו כדלקמן.

דין דם הלול 1. לתלמידים לפנים טמא ולחוץ טהור, ומקשינן דתנן שחזקתו מהמקור. 2. לר"ה מהלול לפנים ודאי טמא ולחוץ ספק, ומקשינן אי חיישת ששחתה ניוחש שהזדקרה. 3. לאבבי אי בתר חששא תרוייהו ספק. 4. אי בתר חזקה לפנים טמא ולחוץ טהור בודאי.

דם הנמצא בפרוזדור, לר"ח טמא ודאי ולר"ק ספק. ואתי 1. ללישנא דבתר חששא, מסיע לר"ק ופליג על ר"ח. 2. ללישנא דבתר חזקה, מסיע לר"ח ופליג על ר"ק. 3. לר"ה לא פליגי, לפנים טמא ולחוץ ספק. 4. לתלמידים, ר"ח אירי שנמצא בקרקע פרוזדור, והם בגג.

שאלות לחזרה ושינון

- א. הבודק הי"ז משובח (4)
ב. הוצאת זרע לבטלה (4)
ג. מהו המשחקין בתינוקות (3)
ד. ביעתותא דרב יהודה (7)
ה. מאי תיקצץ (2)
ו. תקנה ע"י פקחין (4)
ז. תקנת כהן שוטה (3)
ח. סוגי רוכבים (3)
ט. דיני פרקדן (3)
דף יד
א. זמן המציאה (5)

- דף י
א. דיני תינוקות שלא הגיע זמנה לראות (5)
ב. דיני מעוברת ומניקה (2)
דף יא
א. וסת הקפיצות (2)
ב. הנשים שאינן צריכות לבדוק (3)
ג. זמני הבדיקה למי שעסוקה בטהרות (3)
דף יב
א. השוואת דיני אשה שיש לה וסת ושאין לה (2)
ב. תשמיש באשה שאין לה וסת (3)
פרק שני- כל היד, דף יג

- ב. הגדרת המקום למאכלת (2)
 ג. דיו העד (2)
 ד. שיעור שתושיט ידה (2)
 ז דף יז
- א. דיני הבאין מן הדרך ומ"ט (5)
 ב. היתר חזקת טהרה (2)
 ג. אין ספק מוציא מידי ודאי והשמועות (3)
 ד. השמועות האם וסתות דאורייתא או דרבנן (5)
 ז דף טז
- א. דין המשמש כמה פעמים בלילה ומ"ט (2)
 ב. דיני הבדיקות (3)
- ג. מ"ט תשמיש אסור ביום (2)
 ד. מה שנאוי על בן סירא (6)
 ז דף יז
- א. הדברים שהעושה אותן דמי בראשו (5)
 ב. השמועות בתשה"מ ביום (4)
 ג. שבח בית מונבז (3)
 ד. מקומות הדמים (4)
 ה. דין דם הלול (4)
 ו. המח' בדם הנמצא בפרוזדור, וכמאן אתי (4)

הושלמה סדרת "דרך ישרה" על כל הש"ס! יצאו לאור בס"ד מסכתות:

מכות שבועות 📖	יבמות 📖	ברכות 📖 עם מחודדין בפיך.
עבודה זרה הוריות 📖	כתובות 📖	שבת 📖 מהדורה חדשה.
מחודדין בפיך	נדרים 📖	עירובין 📖
זבחים 📖	נזיר סוטה 📖	פסחים 📖
מנחות 📖	גיטין 📖	שקלים ר"ה 📖
חולין 📖	קידושין 📖	יומא 📖
בכורות 📖 עם הקדמות ומושגים	- עם תורתך שעשועי, סימני הדף, ותוספתא	סוכה 📖
ערכין-תמורה 📖	בבא קמא 📖	ביצה תענית 📖
כריתות-מעילה 📖	בבא מציעא 📖	מגילה-פורים 📖 עם מדרש, תוספתא, ותמצית מחיר יין לרמ"א
נדה 📖	בבא בתרא א-ב 📖	מו"ק חגיגה 📖
	סנהדרין א-ב 📖 עם "יש סדר לגמרא" ותמצית כל המסכתא.	

ניתן להשיג: בטל' 054-8479220, ת.ד. 5053 בני ברק, yesodot100@gmail.com מחיר: 5 ₪.

חיבורים נוספים מבית "דרך ישרה":

- נשיח בחוקין** 1270 מצוות לפי כל השיטות של מוני תרי"ג המצוות.
- בחקותין אשתעשע** - על תרי"ג מצוות, לשיטת בה"ג ואזהרות ר"ש אבן גבירול.
- עתים לתורה** - לוחות ללימוד יומי לכל יהודי, עם הרב מרדכי גנוט שליט"א.
- שירת ישראל** - סוגיות מסכת ב"ק.
- קיצור חודים** מנוקד ומסודר.
- קיצור אלשין רות**
- קיצור אלשין אסתר**
- קיצור אלשין איכה** בקרוב בס"ד על שה"ש וקהלת.
- באהבת תשגה תמיד** - שיחות באהבת תורה ודרכי זכירתה מהגאון רבי בונים שרייבר שליט"א.
- איזוהי דרך ישרה** - כיצד ללמוד לשנן ולזכור, עם הכנה למסכת מכות.
- הקדמות ומושגים** - סדר קדשים, ובקרוב בס"ד על סדרי זרעים וטהרות.

ניתן להצטרף לקהל הקוראים,

ולקבל את העלון במייל
 לפרטים תגובות והערות:
yesodot100@gmail.com

~369~

המזערכת